

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM
ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁSI FŐOSZTÁLY

ÚTMUTATÓ

Az egyes önkéntes megkülönböztető megjelölések
élelmiszereken történő használatáról szóló 74/2012. (VII.25.)
VM rendelet alkalmazásához

1. kiadás
2012. december

I. Előzmények

Manapság egyre több fogyasztó igényli azokat a figyelemfelhívó jelöléseket, amelyek az élelmiszerek származására, eredetére, továbbá az áltagosnál magasabb minőségére, vagy a termék hagyományos készítési eljárására utalnak.

Az eredetre történő utalásokkal kapcsolatos jelölési félreértések fő forrása az ún. Közösségi Vámkódex.¹ Ennek értelmében ugyanis azokat az árukat, amelyeknek az előállításában egynél több ország vett részt, úgy kell tekinteni, hogy abból az országból származnak, amelyben az utolsó lényeges, gazdaságilag indokolt feldolgozáson vagy megmunkáláson mentek keresztül. Ez a feldolgozási vagy megmunkálási folyamat vagy az élelmiszer-előállítás fontos szakaszát kell, hogy képezze, vagy annak eredményeként új terméket kell, hogy létrehozzanak. Ebbe az értelmezésbe pedig már a csomagolás is beleszámít. Így egy másik országban előállított, de egy magyarországi üzemben szeletelt és csomagolt felvágott csomagolásán származási országgént feltüntethető Magyarország. Ezt pedig a fogyasztók nyilvánvalóan félrevezetőnek, megtévesztőnek értékelik.

Hasonlóan a fentiekhez, a minőségre, a hagyományos készítési módra történő utalások esetén egyre változatosabb értelmezések kezdenek elterjedni, és ez könnyen vezethet a fogyasztói bizalom csökkenéséhez.

Az egyes önkéntes megkülönböztető megjelölések élelmiszereken történő használatáról szóló 74/2012. (VII.25.) VM rendelet (továbbiakban: Rendelet) ebben a kaotikus állapotban kíván tiszta helyzetet teremteni a magyar piacon.

Az eredet megjelöléssel kapcsolatban a jogalkotó elsődleges célja, hogy a termék csomagolásán található jelölések definiálásával, mint *magyar termék*, *hazai termék*, *hazai feldolgozású termék*, a fogyasztó információt kaphat a termék összetevőinek eredetére, vagyis hogy azok kizárólag vagy részben származnak Magyarországról, vagy csak a feldolgozás történt Magyarországon.

A megkülönböztető minőségre vagy hagyományos készítési módra utaló jelzők használatának feltételeire vonatkozóan, a Rendelet fő szabályként rögzíti a Magyar Élelmiszerkönyv vonatkozó irányelveinek történő megfelelést.

II. Egyes összetevőkre vonatkozó értelmezések

A felhasznált összetevőkkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása során a jogalkotó kiemelt figyelmet fordított a növényi, állati eredetű élelmiszerekre vonatkozó követelményekre. Ehhez alapvetően az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet „alaptermék” fogalmi meghatározásait vette figyelembe.

Ivóvíz, ásványvíz: a Rendelet hatálya nem terjed ki az ivóvízre, ásványvízre. Amennyiben ezek az élelmiszerek egy komponensű terméként kerülnek forgalomba, akkor az általános jelölési szabályokat kell alkalmazni. Ha a forgalomba kerülő palackozott ivóvizet vagy az ásványvizet magyarországi kútból nyerik, nem tekinthető a fogyasztó megtévesztésének, amennyiben a csomagoláson a magyar termék megjelölést feltüntetik. Amennyiben egy termék víz vagy ásványvíz hozzáadásával készül, a magyarországi kútból nyert ivóvíz, vagy ásványvíz magyar termék hányadnak számít.

Sűrítményből visszahígított gyümölcslevek: a 100% gyümölcsstartalmú gyümölcslevek esetében az általános jelölési szabályok alapján a víz nem minősül jelölendő összetevőnek,

---

¹ A Tanács 2913/92/EGK rendelete (1992. október 12.) a Közösségi Vámkódex létrehozásáról

ezért a sűrítmény származási helye alapján határozható meg, hogy mely jelölési kategória alkalmazható.

Fűszerek, fűszerkeverékek, fűszersók: Amennyiben a fűszer a forgalomba kerülő termékben alapanyagként található, ugyanúgy kell elbírálni, mint a többi növényi alapterméket. Tehát, amennyiben csak Magyarországon termesztett fűszer található a termékben, esetleg konyhasóval és adalékanyaggal kiegészítve, a csomagoláson feltüntethető a „*magyar termék*” megjelölés.

Ha a fűszer, fűszerkeverék, mint ízesítő anyag, kis mennyiségben – nem alapanyagként - található meg a feldolgozott élelmiszer összetevői között, nem szükséges vizsgálni annak eredetét, mivel az adalékanyagokkal, konyhasóval együtt nem befolyásolja a „*magyar termék*” megjelölés létjogosultságát.

Gombák: tekintettel arra, hogy nem növényi alapterméről van szó, így a gombákra nem terjed ki a Rendelet hatálya, ezért a gombára az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletet, a gomba felhasználásával készült élelmiszereknél viszont az általános jelölési szabályokat (19/2004. (II.26) FVM-ESzCSM-GKM együttes rendeletet), kell alkalmazni. Összetett élelmiszer összetevőjeként az általános származási szabályok figyelembe vételével kell eljárni.

II. Részletes útmutatás a Rendelet egyes pontjaihoz

A Rendelet szövege	Útmutató
<p>Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 26. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:</p>	
<p>1. § (1) Ez a rendelet határozza meg az élelmiszerek jelölésén, az élelmiszer megjelenítésén vagy reklámozása során egyes, a felhasználó figyelmének felhívása érdekében – az élelmiszer-vállalkozás által önkéntesen – kiemelten használt megkülönböztető információk feltüntetésének feltételeit.</p>	<p>A Rendelet hatálya az élelmiszer- vállalkozás által egyes megkülönböztető megjelölések önkéntes használatára vonatkozik, és ezen megkülönböztető információk használatának feltételeit határozza meg.</p>
<p>(2) E rendeletet a Magyarországon forgalomba hozott azon élelmiszerekre kell alkalmazni, amelyek jelölésén,</p>	

<p>megjelenítésén vagy reklámozása során a 2–6. § szerinti formában utalnak annak származására, átlagosnál magasabb minőségére vagy nem iparszerű előállításának tényére.</p>	
<p>3) A 2–4. § szerinti származásra utaló, valamint a nem iparszerű előállítás tényére utaló jelölés feltüntetése nem keltheti azt a látszatot, hogy az adott termék magasabb minőségű vagy előállítása során az élelmiszer-biztonságra vonatkozó előírások fokozottabb módon kerültek betartásra.</p>	<p>A Rendeletben foglalt előírások önkéntes alkalmazása nem sugallhatja azt a fogyasztó számára, hogy a termék a megkülönböztető jelölés használata miatt biztonságosabb, vagy – a minőségre vonatkozó állítás kivételével – jobb minőségű, mint a többi hasonló termék.</p>
<p>(4) E rendeletben szabályozott, a felhasználó figyelmének felhívása érdekében használt megkülönböztető információk feltüntetése önkéntes. E rendeletben foglaltak betartásáért az az élelmiszer-vállalkozás felelős, aki azokat az élelmiszer jelölésén, megjelenítésén vagy a reklámozása során feltüntette.</p>	<p>A megkülönböztető megjelölésben foglalt állítás valódiságáért a felelősséget az a vállalkozó viseli, aki a termékkel kapcsolatban azt feltünteti, használja. Fontos itt hangsúlyozni, hogy ez nem csak a csomagoláson feltüntetett jelölésre, a megjelenítésre vonatkozik, hanem a termékkel kapcsolatos reklámban, tájékoztatóban és egyéb kiadványokban megjelenített információkra is. (Vagyis egy áruházi reklám kiadványban csak akkor lehet a „magyar termék”, „hazai termék”, „hazai feldolgozású termék” megjelöléseket használni, ha a kapcsolódó termékek megfelelnek e Rendelet előírásainak.)</p>
<p>(5) A (4) bekezdés szerinti élelmiszer-vállalkozásnak olyan nyilvántartási és nyomon követési rendszert kell alkalmaznia, amellyel az értékesítési lánc teljes folyamatában, azonosan értelmezhető módon, a felhasználó számára is kétséget kizáróan igazolni tudja e rendeletnek való megfelelést.</p>	<p>A nyomon követési nyilvántartásra vonatkozóan konkrét formai követelményeket nem támaszt a jogszabály. A nyilvántartásnak azonban az értékesítési lánc teljes folyamatát át kell fognia, és az alkalmazott nyilvántartás alapján a vállalkozónak kétséget kizáróan kell igazolnia a Rendelet előírásainak való megfelelést. Például „magyar termék” állítás esetén nem elegendő, hogy a feldolgozott élelmiszer előállítója csak arról győződik meg, hogy az alapanyag beszállítója magyar vállalkozó, hanem arról is egyértelmű bizonyítékokkal kell rendelkeznie, –</p>

	dokumentumokkal alátámasztva –, hogy a beszállított alapanyag maga is megfelel a Rendelet előírásainak.
(6) E rendelet alkalmazásában: a) alaptermék: az élelmiszer-higiéniáról szóló, 2004. április 29-i 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 852/2004/EK rendelet) 2. cikk (1) bekezdés b) pontja szerint alapterméknek minősülő élelmiszer;	Alaptermék: az a termék, amely az elsődleges termelésből származik, beleértve a termőföldből, állattenyésztésből, vadászatból és halászatból származó termékeket is.
b) állítás: olyan közlés – különösen szó, szókapcsolat, egyszerű vagy összetett képi vagy grafikai megjelenítés vagy ezek bármilyen kombinációja –, amely a felhasználó számára a termék származásával, minőségével vagy előállításának módjával kapcsolatos információt közvetít;	Az állításokkal kapcsolatos elvárás természetesen a nemzeti szimbólumok használatára (trikolor, szentkorona, stb.) is vonatkozik. Ugyanakkor nincs olyan szabály, hogy a szimbólumokat kizárólag e Rendelet előírásaival összhangban lehet az élelmiszerekkel kapcsolatban használni. (Természetesen kivételt képez, ha védjegy elemeként kívánja használni valaki a nemzeti szimbólumokat, amelyre külön törvényi szabályozás vonatkozik.)
c) élelmiszer: az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) 2. cikkében meghatározott fogalom;	Élelmiszer: minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el. Az „élelmiszer” fogalmába beletartozik az ital, a rágógumi, valamint az előállítás, feldolgozás vagy kezelés során szándékosan hozzáadott bármely anyag, többek között a víz is.
d) élelmiszer-jelölés: az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) Mellékletének 13. pontjában meghatározott fogalom;	Élelmiszer-jelölés: az élelmiszereken, annak csomagolásán vagy az élelmiszerhez egyéb módon rögzített eszközön vagy azt kísérő dokumentumban megjelenő bármilyen, az élelmiszere vonatkozó információ.
e) élelmiszer-minőség: az Éltv. Mellékletének 20. pontjában meghatározott fogalom;	Élelmiszer-minőség: az élelmiszer azon tulajdonságainak összessége, hogy az megfelel az Éltv. végrehajtására kiadott jogszabályban vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusban

	<p>meghatározott, az élelmiszer-biztonságra vonatkozó követelményektől eltérő előírásoknak, valamint a gyártmánylapon feltüntetett jellemzőknek.</p>
<p>f) élelmiszer-vállalkozás: a 178/2002/EK rendelet 3. cikk 3. pontjában meghatározott fogalom;</p>	<p>Élelmiszer-vállalkozás: nyereségérdekelte vagy nonprofit, köz- vagy magánvállalkozás, amely az élelmiszerek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával összefüggő tevékenységet folytat.</p> <p>Élelmiszer-vállalkozó: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az általa ellenőrzött élelmiszer-vállalkozáson belül felelős az élelmiszerjog követelményeinek betartásáért.</p>
<p>g) előrecsomagolt élelmiszer: az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § 2. pontjában meghatározott fogalom;</p>	<p>Előrecsomagolt élelmiszer: olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer azon csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert forgalomba hozatal előtt csomagolták be, és amely további változtatás nélkül kerül a végső fogyasztóhoz vagy közétkeztetésre. Az élelmiszert egészben vagy részben tartalmazó csomagolásnak olyannak kell lennie, hogy annak felnyitása vagy megváltoztatása nélkül a tartalom ne legyen megváltoztatható.</p>
<p>h) feldolgozás: a 852/2004/EK rendelet 2. cikk (1) bekezdés m) pontja szerinti fogalom;</p>	<p>Feldolgozás: az eredeti terméket lényegesen megváltoztató bármely tevékenység, beleértve a melegítést, füstölést, pácolást, érlelést, szárítást, marinírozást, kivonást, extrudálást vagy e folyamatok valamely kombinációját.</p> <p><i>(Ezért például a fűszerpaprika őrlemények - a szárításra tekintettel - vagy az előfőzött fagyasztott zöldségek - a hőkezelésre tekintettel - feldolgozott élelmiszernek minősülnek.)</i></p>
<p>i) feldolgozatlan termék: a 852/2004/EK rendelet 2. cikk (1) bekezdés n) pontja szerint feldolgozatlan terméknek minősülő élelmiszer;</p>	<p>A feldolgozatlan élelmiszer fogalma gyakran nem egyértelmű; olyan élelmiszerek, amelyeken még nem végeztek feldolgozást, ide sorolva: a szétválasztott, részekre osztott, elvágott, szeletelt, kicsontozott, darált, megnyúzott,</p>

	őrölt, vágott, tisztított, darabolt, kifejtett, tört, hűtött, fagyasztott, mélyfagyasztott vagy kiolvasztott élelmiszerek.
j) feldolgozott termék: a 852/2004/EK rendelet 2. cikk (1) bekezdés o) pontja szerint feldolgozott terméknek minősülő élelmiszer;	Feldolgozott termék: a feldolgozatlan termékek feldolgozásából származó élelmiszerek. Ezek a termékek tartalmazhatnak olyan összetevőket, amelyek az előállításukhoz szükségesek, vagy különleges tulajdonságokat adnak nekik.
k) felhasználó: az Éltv. Mellékletének 28. pontjában meghatározott fogalom;	Felhasználó: a végső fogyasztó, valamint az élelmiszert tevékenységéhez felhasználó élelmiszer-vállalkozás.
l) forgalomba hozatal: a 178/2002/EK rendelet 3. cikk 8. pontjában meghatározott fogalom;	Forgalomba hozatal: élelmiszer készentartása eladás céljára, beleértve az élelmiszer eladásra való felkínálását, vagy az élelmiszerek ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadásának bármely egyéb formáját, valamint az élelmiszerek eladását, forgalmazását vagy átadásának egyéb módját.
m) import: az Éltv. Mellékletének 33. pontjában meghatározott fogalom;	Import: áru harmadik országból Magyarország területére forgalomba hozatal céljából történő beszállítása.
n) összetevő: az R. 7. § (4) bekezdésében meghatározott fogalom.	Összetevő: mindazon anyag, az adalékanyagokat és enzimeket is beleértve, amelyet az élelmiszer előállításához használnak fel, akkor is, ha az megváltoztatott formában van is jelen a végtermékben. Ha egy összetevő eredetileg több anyagból készült, úgy ezeket az anyagokat is az élelmiszerhez felhasználnak kell tekinteni. Alapanyag: bár a Rendelet nem sorolja fel a fogalom-meghatározások között, a későbbiekben találkozunk ennek az – elsősorban gyakorlatban alkalmazott – fogalomnak a használatával. Azokat az

	<p>élelmiszer összetevőket értjük alatta, amelyek az adalékanyagokon, ízesítőként használt fűszereken, fűszerkeverékeken, a konyhasón és egyéb, kis mennyiségben használt kiegészítő anyagokon (fajélesztők, színtenyészetek, enzimek, szűrési segédanyagok stb.) kívül a termék gyártása során felhasználásra kerültek. Az alapanyag az élelmiszer legnagyobb hányadát alkotó egy vagy több összetevő, amely általában döntően határozza meg az élelmiszer tulajdonságait, minőségét (összetételét, érzékszervi jellemzőit, eltarthatóságát, stb.), értékét és árát.</p>
<p>(7) Nem alkalmazható e rendelet a Tanácsnak a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló 2007. október 22-i 1234/2007/EK rendelet XI. b. Mellékletében meghatározott termékek esetében.</p>	<p>A Rendelet hatálya nem terjed ki a szőlőből készült termékekre, így például a borra, a még erjedésben lévő újborra, likőrborra, pezsgőre, habzóborra, gyöngyöző borra, (sűrített) szőlőmustra, stb.</p>
<p>2. § (1) Az élelmiszerek jelölésén, az élelmiszer megjelenítésén vagy reklámozása során a „magyar termék”, vagy bármilyen egyéb állítás, jelölés vagy megkülönböztető információ, amely az élelmiszer magyar származására utal, kizárólag a (2)–(5) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése esetén használható. (2) A magyar származásra történő utalás a forgalomba hozott alaptermék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során akkor tüntethető fel, ha</p>	
<p>a) növényi eredetű alaptermék termesztése, betakarítása, vadon termő növény esetén annak begyűjtése, tisztítása és kezelése, és ha csomagolt, akkor előrecsomagolása Magyarországon történt;</p>	<p>Növényi alaptermék esetében tehát a kiindulási feltétel az, hogy a termesztés, a vadon termő növények begyűjtésének helye Magyarországon legyen. Természetesen az ezt követő valamennyi lépésnek is Magyarországon kell történnie. <i>(Vagyis nem feltétel, hogy a vetőmag is magyar eredetű legyen.)</i></p>
<p>b) állati eredetű alaptermék esetén az állat</p>	<p>Állati alaptermékek esetén a kiindulási</p>

<p>születése, keltetése, felnevelése, vadon élő állat elejtése, vadon élő halak kifogása, vagy, ha az alaptermék nem az állatból készül, különösen a méz, tej és tojástermelés esetén, az állat termelésbe állítása, és – ha az állati eredetű alaptermék csomagolt – előrecsomagolása Magyarországon történt;</p>	<p>feltétel az, hogy a születés, keltetés is Magyarországon történjen, míg az állat által termelt alaptermékek (méz, tej, tojás) esetén az állat Magyarországon történő termelésbe állítása az alapvető feltétel. Természetesen a vadon élő halak kifogásának is Magyarországon kell történnie. Valamennyi esetre vonatkozó további előírás, hogy az ezt követő minden lépésnek is Magyarországon kell történnie. (Vagyis nem előírás, hogy a szaporító anyagnak is magyarországi eredetűnek kell lennie.)</p>
<p>c) növényi eredetű alaptermék, állati eredetű alaptermék bármilyen kombinációjaként előállított és forgalomba hozott élelmiszer esetén a felhasznált növényi eredetű alaptermék megfelel az a), és a felhasznált állati eredetű alaptermék megfelel a b) pontban foglaltaknak.</p>	
<p>3) A magyar származásra történő utalás a forgalomba hozott feldolgozatlan termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során akkor tüntethető fel, ha annak a (2) bekezdés a)–c) pontja szerinti alaptermékből történő előállításakor valamennyi alkalmazott eljárást – különösen a szétválasztást, részekre osztást, vágást, szeletelést, kicsontozást, darálást, nyúzást, őrlést, tisztítást, darabolást, kifejtést, törést, hűtést, fagyasztást, mélyfagyasztást, kiolvasztást és a csomagolást – Magyarországon végeztek.</p>	<p>A feldolgozatlan termék esetében meghatározó elvárás, hogy a felhasznált alaptermékeknek ki kell elégítenie a magyar termék jelölésre vonatkozó feltételeket. Így tehát nem tekinthető magyar terméknek az a feldolgozatlan termék – pl. darabolt húsrész, vagy gyorsfagyasztott málna – , amelynek az alapanyaga importból – pl. import élőállat, vagy félsertés, vagy málna – származik, függetlenül attól, hogy a termékkel kapcsolatos további technológiai lépéseket Magyarországon végeztek.</p>
<p>(4) A magyar származásra történő utalás a forgalomba hozott feldolgozott termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során akkor tüntethető fel, ha a) az előállításához használt feldolgozatlan termék összetevő eleget tesz a (3) bekezdésben foglalt feltételeknek, b) feldolgozásának minden lépése, amelynek eredményeképpen a végtermék létrejön, Magyarországon történt, és c) az előállításához használt egyéb</p>	<p>A feldolgozott élelmiszerek esetében a „magyar termék” megjelölés használatának feltételét a legegyszerűbben úgy lehet megközelíteni, ha figyelembe vesszük a jogalkotó azon elvárását, hogy valamennyi, a termék előállításához felhasznált alapanyagnak magyar származásúnak kell lennie.</p>

<p>feldolgozott termék összetevői is megfelelnek a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek.</p>	
<p>5) Nem szükséges a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott követelmény betartása azon fűszerek, fűszernövények és ezek keverékei esetében, amelyek Magyarországon az előállítás megkezdéséig üzemi méretekben nem kerültek termesztésre, továbbá az étkezési só, az adalékanyagok, az enzimek, az aromák esetében, amelyek Magyarországon nem bányászhatók, továbbá amelyek Magyarországon szokásosan nem kerülnek előállításra.</p>	<p>A feldolgozott élelmiszerek esetében könnyítést jelent, hogy a nem alapanyagnak számító további összetevők esetében nem kell vizsgálni a származást, mert nem feltétel, hogy az is magyar legyen. Ezt a könnyítést azért tartalmazza a Rendelet, mert számos olyan adalékanyag, kiegészítő jellegformáló anyag, fűszer létezik, amit Magyarországon ipari mennyiségben nem termelnek.</p> <p>Vannak olyan összetevők is, amelyeket a fenti besorolásban direkt módon nem lehet figyelembe venni. Így a fájélesztők, mikroba tenyészetek stb. Ezek megítélésében az gyakorlati megközelítés adhat megfelelő eligazodást, hogy az összetevő alapanyag, vagy nem alapanyag. Az alapanyagnak mindenképpen magyar származásúnak kell lennie, míg a többi esetben ezt a feltételt nem kell vizsgálni.</p>
<p>3. § (1) A forgalomba hozott feldolgozott termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során a „hazai termék”, vagy bármilyen ezzel egyenértékű jelölés, amely a termék Magyarországon feldolgozott, de a meghatározott mértékig import eredetű összetevőt is tartalmazó állapotára utal, a (2) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése esetén használható.</p>	<p>Lényeges figyelembe venni, hogy a „hazai termék” és majd a 4. §-ban tárgyalt „hazai feldolgozású termék” jelölés kizárólag a feldolgozott élelmiszerek esetében értelmezhető. Alaptermékek és feldolgozatlan élelmiszerek csomagolásán ezek a megjelölések nem használhatók. <i>(Így nem lehet a tálcás csirkecomb, sertéscomb stb. hazai termék.)</i></p> <p>További fontos szempont, hogy az ún. egy összetevőből álló feldolgozott élelmiszerek csomagolásán nem értelmezhető a hazai termék megjelölés. <i>(Nehezen elképzelhető, hogy a dobozos tej egyik fele magyar, a másik fele meg import eredetű.)</i></p>
<p>(2) A „hazai termék”, vagy bármilyen ezzel egyenértékű jelölés a forgalomba hozott feldolgozott termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során akkor tüntethető fel, ha</p>	<p>A „hazai termék” összetevői esetében a forgalomba hozatalra kerülő termékhez felhasznált összetevőket kell megvizsgálni. Az összetevők legalább 50%-ának magyar eredetűnek kell lennie, továbbá az előállítás</p>

<p>a) az előállításához használt feldolgozatlan termék összetevő több mint 50%-a megfelel a 2. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek,</p> <p>b) a feldolgozás minden lépése, amelynek eredményeképpen a felhasználónak szánt végtermék létrejön, Magyarországon történt, és</p> <p>c) az előállításához használt feldolgozott termék összetevő megfelel az a)–b) pontokban meghatározott követelményeknek.</p>	<p>valamennyi lépése Magyarországon kell, hogy történjen. Az egyes összetevők összetételét tehát nem külön-külön kell vizsgálni, - vagyis nem kell egyenként minden összetevő felének magyar származásúnak lennie - hanem azt kell megvizsgálni, hogy a feldolgozás alkalmával a termékbe kerülő összetevők egészében, összesen milyen arányban van jelen az a nem hazai és milyen arányban a magyar összetevő.</p>
<p>4. § (1) A forgalomba hozott feldolgozott termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során a „hazai feldolgozású termék”, vagy bármilyen ezzel egyenértékű jelölés, amely a termék Magyarországon feldolgozott, de import eredetű összetevőt tartalmazó állapotára utal, akkor tüntethető fel, ha a feldolgozás minden, a termék összetételét vagy érzékszervi tulajdonságait meghatározó eljárás Magyarországon történt.</p> <p>(2) A feldolgozott termék előállítása során nem tekinthető a termék összetételét vagy érzékszervi tulajdonságait meghatározó eljárásnak a válogatás, az osztályozás, a szétválasztás, a csomagolás és a jelölés.</p>	<p>Amennyiben a feldolgozott élelmiszer előállításához felhasznált összetevők több, mint 50%-a nem hazai eredetű, de az előállítás minden lépése Magyarországon történt a „hazai feldolgozású termék” megjelölés használható.</p> <p>Ennél a jelölésnél arra kell fokozottan figyelemmel lenni, hogy nem válik egy feldolgozott élelmiszer hazai feldolgozásává attól, ha olyan - csomagolási, aprítási, darabolási, szeletelési, válogatási stb. – műveletet végeznek az egyébként import terméken, melytől annak eredeti jellege, meghatározó érzékszervi vagy összetételi tulajdonságai nem változnak meg. Tehát önmagában a nem hazai párizsi nem lehet hazai feldolgozású, ha csak felszeletelik, majd becsomagolják, hiszen a termék jellegét biztosító tulajdonságokban nem történt változás.</p>
<p>5. § (1) A terméket megkülönböztető, az átlagosnál magasabb minőségi fokozatára vagy különleges minőségi tulajdonságaira utaló állítás a feldolgozatlan vagy feldolgozott termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során akkor alkalmazható, ha</p>	<p>A feldolgozatlan vagy feldolgozott élelmiszerek körében egyre népszerűbbek a jobb minőségre utaló állítások. Bár a fogyasztók megtévesztésének tilalma külön szabályozás nélkül is alkalmas a visszaélések szankcionálására, ezzel a szabályozással eligazodási pontot kívánt a jogalkotó mind a jogalkalmazók, mind a hatóságok kezébe adni.</p>
<p>a) megnevezése a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveiben meghatározott, és az megfelel a különleges vagy prémium előírásoknak;</p>	<p>Az egyik lehetőség a megkülönböztető megjelölés alkalmazására, ha a különleges minőségre meghatározott követelményeket a Magyar Élelmiszerkönyv</p>

	<p>(továbbiakban: MÉ) irányelve tartalmazza. <i>(Ezek az MÉ 2-100 számú Megkülönböztető minőségi jelöléssel ellátott mézfélék, az MÉ 2-101 számú Megkülönböztető minőségi jelöléssel ellátott egyes feldolgozott gyümölcsstermékek, az MÉ 2-102 számú Megkülönböztető minőségi jelöléssel ellátott édesipari termékek, az MÉ 2-103 számú Megkülönböztető minőségi jelöléssel ellátott sütőipari termékek, valamint az MÉ 2-104 számú Megkülönböztető minőségi jelöléssel ellátott tejtermékek.)</i></p>
<p>b) a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveiben nem szabályozott megnevezéssel előállított és forgalomba hozott termék esetén a megkülönböztető, magasabb minőséget meghatározó összetételi, érzékszervi tulajdonságokat a termék gyártmánylapján az előállítás megkezdése előtt meghatározták.</p>	<p>Amennyiben az MÉ nem tartalmaz az adott élelmiszer különleges minőségére szabályozást, akkor a termék előállításához szorosan kapcsolódó gyártói dokumentumban, a gyártmánylap részeként kell meghatározni azokat a tulajdonságokat, jellemző értékeket, amelyekkel igazolható, hogy a termék az átlagosnál jobb minőségű. Az összehasonlítás alapja nem az előállító saját termékválasztéka, hanem a Magyarországon kapható hasonló termékkínálat minősége.</p>
<p>(2) Nem használható az (1) bekezdés szerinti megkülönböztető állítás az olyan feldolgozatlan vagy feldolgozott termék esetében, amelynél, bár a termék minőségét meghatározó eljárásokat, műveleti lépéseket egyedi megmunkálással, kézzel vagy egyszerű, hagyományos eszközökkel, egyszerű gépekkel végzik, de a Magyarországon alkalmazott iparszerű és nem iparszerű termelést megvalósító eljárás között nincs érdemi különbség.</p>	<p>Feldolgozatlan vagy feldolgozott terméken nem tüntethető fel a különleges, prémium stb., tehát az átlagosnál jobb minőségre utaló megjelölés, ha a termék nem rendelkezik olyan tulajdonsággal, amely igazolná a megkülönböztető, jobb minőséget.</p>
<p>6. § (1) A termék előállítása során a kézzel történő előállításra vagy a nem iparszerű eljárás alkalmazására utaló állítás a feldolgozatlan vagy feldolgozott termék jelölésén, megjelenítésén vagy reklámozása során a megnevezés részeként akkor alkalmazható, ha</p>	<p>A hagyományokhoz, a házi készítési módhoz történő nosztalgikus visszatérés következtében egyre több fogyasztó részesíti előnyben a hagyományos, kézi, házi készítésű termékeket vásárlásai során. Ezért egyre több az olyan vállalkozás, ahol a hagyományos kézi, manufaktúrális</p>

	<p>technológiát alkalmazzák, és ennek jelölésével kívánnak jobb piaci pozíciót szerezni.</p> <p>Annak érdekében, hogy az ilyen önkéntes megjelölések használata is minél szabályozottabb keretek között történjen, a Rendelet meghatározza a kézműves élelmiszer feltüntetésének alapvető szabályait.</p>
<p>a) a megnevezése a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveiben meghatározott, továbbá ha az alkalmazott eljárás és az élelmiszer minősége megfelel a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveiben meghatározott követelményeknek;</p>	<p>Amennyiben a MÉ irányelvében már van szabályozás egy adott élelmiszer esetében a kézműves megjelölés feltételeire, akkor azt alkalmazni kell. Ilyen az MÉ 2-105 számú Megkülönböztetett minőségi jelöléssel ellátott kézműves tejtermékek irányelv.</p>
<p>b) a megnevezés a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveiben nem szabályozott, de a termék minőségét meghatározó eljárásokat, műveleti lépéseket egyedi megmunkálással, kézzel vagy olyan egyszerű, hagyományos eszközökkel, gépekkel végezték, melyet Magyarországon az iparszerű termelés során nem alkalmaztak vagy már nem alkalmaznak.</p>	<p>Amennyiben az adott élelmiszerral kapcsolatban nincs MÉ szabályozás – és ez a gyakoribb eset – az az elvárás, hogy az előállítás hagyományos, elsősorban a kézi, vagy a manufakturális technológia alkalmazásával történjen. Általánosságban nehéz lenne meghatározni, hogy hol van a kézműves termelés és az ipari határa.</p> <p>A sütőiparra például jellemző, hogy főként olyan technológiát alkalmaznak, ahol a kézi munkát könnyítő egyedi gépeket használnak. Ebben a szakágazatban tehát pl. kenyerek készítése során a kézműves, a hagyományos termék előállítása alatt elsősorban kovászoltos technológia alkalmazását, a kézi csípést (a nagy térszámú kis mennyiség kiszakítása), a kézi adagolást, a mérést kell érteni. A hagyományos, kézműves sütőipari termékeknel adalékanyag nem szerepel a felhasznált összetevők között, és az előállított mennyiség kis volumenű.</p> <p>A lekvár készítésnél a hagyományos nyitott üstben történő főzés, besűrítés jelzi a kézműves technológiát, míg az a tény, hogy milyen töltő, vagy zárógépet használnak, csak másodlagos szempont lehet.</p> <p>Látható, hogy a kézműves megjelölés ezért nagy körültekintést, szakmai tudást és felelősséget jelent.</p>

<p>(2) Nem használható az (1) bekezdés szerinti megkülönböztető állítás az olyan feldolgozatlan vagy feldolgozott termék esetében, amelynél, bár a termék minőségét meghatározó eljárásokat, műveleti lépéseket egyedi megmunkálással, kézzel vagy egyszerű, hagyományos eszközökkel, egyszerű gépekkel végzik, de a Magyarországon alkalmazott iparszerű és nem iparszerű termelést megvalósító eljárás között nincs érdemi különbség.</p>	<p>További korlátozást jelent a kézműves jellegre történő utalás kiemelésében, ha az adott termék előállítását Magyarországon kizárólag hagyományos eljárással végzik. Ebben az esetben ugyanis nincs érdemleges megkülönböztető jellege a kézműves eljárásra történő utalásnak, így alkalmas lenne a fogyasztó megtévesztésére, azt a látszatot keltve, hogy aki nem használja a megkülönböztető megjelölést, az alapvetően más technológiát alkalmaz.</p>
<p>7. § (1) E rendeletben meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelniük az olyan élelmiszereknek, amelyeket az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy e rendeletben meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.</p> <p>(2) A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, a 98/48/EK irányelvvel módosított 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.</p>	<p>Nem terjed ki a Rendelet hatálya azokra az élelmiszerekre, amelyeket az EU vagy EFTA valamely tagállamában, vagy Törökországban állítottak elő illetve hoztak forgalomba.</p>
<p>8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.</p>	<p>A Rendelet 2012. szeptember 1-jén lépett hatályba.</p>
<p>9. § (1) Az 1. § (5) bekezdése szerinti nyilvántartási és nyomon követési rendszert e rendelet hatálybalépésekor még nem alkalmazó élelmiszer-vállalkozásnak e rendelet hatálybalépését követő 90. napig kell bevezetnie.</p>	<p>A nyilvántartási és nyomon követési rendszer bevezetésének határideje 2012. november 30.</p>
<p>(2) Az olyan élelmiszer, amelynek csomagolásán e rendelet szerint minősülő, de e rendelet előírásainak nem megfelelő állítás található, e rendelet hatálybalépését követően</p>	<p>A régi csomagolással az élelmiszerek 2013. szeptember 1-jéig hozhatók forgalomba és a minőség megőrzési idejük végéig forgalomban tarthatók.</p>

12 hónapig hozható forgalomba és minőség-megőrzési ideje végéig forgalomban tartható.	
	Fontos azonban kiemelni, hogy ez a moratórium nem vonatkozik a különböző reklámokra, szóró anyagokra, kiadványokra, amelyekre a 2012. szeptember 1-jei hatályba lépés vonatkozik, azaz azt követően a reklámújságokban, az óriásplakátokon megjelenített termék(ek)hez kapcsoltn csak akkor lehet a rendeletben meghatározott fogalmakat használni, ha a reklámban kiemelt termék(ek) teljesíti(k) a rendeletben meghatározott követelményeket.

Felhívjuk figyelmét, hogy az Útmutató nem tekinthető hivatalos jogértelmezésnek. A jogértelmezés a jogalkalmazó mindenkori feladata és felelőssége. Ezért a jelen útmutatóban leírtak kizárólag szakmai álláspontnak tekinthetők, nem használhatóak fel jogértelmezésként peres vagy közigazgatási eljárás során.